

være saa mange Fordele forbundet med at faa oprettet en saadan Kreditforening. Man hævdede, at i Sønderjylland var Folk saa velstillede, at der kun vilde blive Tale om meget smaa og faa Laan, fordi Landmændene gennem Markmisøren til Dels var kommet af med deres Markprioriteter og nu ikke havde Brug for saa store Laan. Tillige gjorde man gældende, at der overalt i Landet var saa stor Sympati for os, at man med stor Appetit vilde kaste sig over disse faa sønderjydske Obligationer og aftage dem til meget høje Kurser. Jeg gjorde den Gang den Indvending derimod, at Forretning nu en Gang er Forretning, og jeg troede ikke, man skulde bygge for meget paa Sympati i det Stykke; de, som anlægger Penge i Obligationer, ser blot paa, hvilke Obligationer det er fordelagtigst at anbringe dem i — i hvert Fald vil dette Synspunkt i det lange Løb være det afgørende, hævdede jeg. Den Sympati, som vi var Genstand for, var jeg glad ved, og det var vi alle, men saadant noget bestaar ikke i Længden. Nu viser det sig ogsaa, at alle de Forudsætninger, som de, der oprettede Sønderjydske Kreditforening, byggede paa, er fuldstændig bristet. Det har vist sig, hvad jeg ogsaa sagde den Gang, at der i Virkeligheden var et meget stort Laanebegær i Sønderjylland, der blev netop rettet Anmodninger om mange og om store Laan. Sønderjydske Kreditforening har allerede udstedt Obligationer for over 120 Mill. Kr., hvad der er et meget stort Beløb for Sønderjyllands Vedkommende. Dertil kommer endda, at den vest- og sønderjydske Kreditforening har udstedt Obligationer for henved 35 Mill. Kr. i den vestlige Del af Sønderjylland, hvor den har Lov til at arbejde ved Siden af Sønderjydske Kreditforening. Altsaa paa de to Punkter brast Forudsætningerne fuldstændigt: baade med Hensyn til Laanenes Antal og Størrelse og med Hensyn til, at Obligationerne skulde kunne optages som Følge af Sympatien for Sønderjylland.

Dertil er saa kommet en Ting, som ingen af os tænkte paa den Gang, nemlig at der i Sønderjylland egentlig ikke var noget Marked for Optagelse af Obligationer. Ganske vist var Landmændene til Dels kommet af med deres Markprioriteter — mange af dem afløste alt for tidligt, men *noget* Fordel blev jo vundet paa det Punkt —, men paa et andet Punkt *tabte* Sønderjylland uhyre meget gennem Markmisøren, nemlig derved at alle Sparemidler gik tabt. Sparerne fik en vis Godtgørelse heroppe fra, men det

var nu alligevel en lille Brøkdel af, hvad der var tabt. Dette Tab af Sparemidler mærkes overalt i Sønderjylland, ved alle Lejligheder mangler der Kapital, og selvfølgelig mangler der derfor ogsaa Kapital til Anlæg i Obligationer. Markedet for Obligationer fra hele Landet er jo her i København, men alligevel er det i væsentlig Grad saaledes, at Folk anlægger i Papirer fra den Landsdel, hvor de hører hjemme — det er, som om disse Papirer staa dem nærmest —, men for Sønderjyllands Vedkommende vil det i lange Tider være saaledes, at Befolkningen mangler Sparemidler til Anlæg.

Ogsaa af den Grund er altsaa hele Kreditforeningssagen mislykket fra Begyndelsen af, og det var en Dristighed uden Lige, at man, til Trods for at Befolkningen havde udtalt sig derimod, indrettede os denne monopoliserede Kreditforening, som gennem sit Monopol og hele den Maade, hvorpaa den har arbejdet, har kostet den sønderjydske Befolkning saa uhyre mange Penge. Det er jo ikke let for Ungdommen at komme i Gang for Tiden, men i saa Henseende er en god Ordning af Realkreditte af stor Betydning. Der er ingen Steder, hvor det er vanskeligere at komme i Gang for Ungdommen end netop i Sønderjylland, fordi Realkreditte der er dyrere end noget andet Sted i Landet og Sparemidlerne saa faa.

Endelig er jeg ogsaa imod denne Statsgaranti, fordi jeg mener, at naar vi er kommet hjem til Danmark, er det ikke vor Op-gave stadig at søge Hjælp og Støtte, men vi maa for at være gode Medlemmer af Samfundet ogsaa være Bærere af det. Det er i det hele taget noget, som baade private og Institutioner skal stræbe efter: at komme til at staa paa egne Ben, og det vil jeg ogsaa helst have, at vore Institutioner af denne Art i Sønderjylland skulde kunne. Naar de ikke kan staa paa egne Ben lige som de andre, bør der efter min Mening hjælpes paa anden Maade. I denne Garanti ligger der et Præcedens, og selv om den højtærede Minister gør gældende, at det ikke er et Præcedens, saa siger jeg, som den ærede Ord-fører for det konservative Folkeparti (Schovelin), at Præcedens er nu en Gang Præcedens, et Præcedens er en Kendsgerning, en Kendsgerning er en haard Krabat, siger Engelskmanden, og det er rigtigt, den kan man ikke komme udenom.

Vi har her et Præcedens, som kan faa Betydning senere. Jeg vil imidlertid haabe, at det ikke skal faa det, og jeg vil haabe,